Sphaeralcea ambigua

Nomenclatuur/Etymologie

De geslachtsnaam *Sphaeralcea* is afgeleid van twee Oudgriekse woorden: σφαι~ρα (*sphaira*), wat "bol" of "sfeer" betekent, en αλκεα (*alkea*), wat "malva" of "kaasjeskruid" betekent. De naam verwijst naar de kenmerkende, bijna bolvormige vrucht die de zaden bevat. De soortnaam *ambigua* is Latijn voor "dubbelzinnig" of "onzeker". Deze toevoeging, gegeven door Asa Gray, reflecteert mogelijk de grote morfologische variabiliteit binnen de soort of de moeilijkheid om deze af te bakenen van verwante soorten in het veld.

Foto: Harrie de Vries

Taxonomie

Sphaeralcea ambigua behoort tot de orde *Malvales* en de familie *Malvaceae*, de Kaasjeskruidfamilie. De plant is inheems in de droge regio's van Noord-Amerika. De taxonomische indeling is als volgt:

- Rijk: Plantae (Planten)
- Orde: Malvales
- Familie: Malvaceae (Kaasjeskruidfamilie)
- Geslacht: Sphaeralcea
- Soort: *ambigua*

Synoniemen

De algemene aanvaarde wetenschappelijke naam is *Sphaeralcea ambigua* A. Gray. De soort is ook bekend onder de algemene namen *Desert Globemallow*, *Apricot Mallow*, en *Mountain Apricot Mallow*. Een taxonomisch synoniem dat soms wordt aangetroffen is:

- *Sphaeroma ambiguum* (A.Gray) Kuntze

Variëteiten en Cultivars

Van *Sphaeralcea ambigua* zijn verschillende variëteiten (*varietas*) beschreven die de natuurlijke variatie in uiterlijk en geografische verspreiding weerspiegelen, maar er zijn *weinig* specifieke cultivars (*cultivars*) van deze soort die op grote schaal in de handel zijn. De variëteiten die in de natuur voorkomen, omvatten:

- *Sphaeralcea ambigua* var. *ambigua*: De nominaatvariëteit, veelal met oranje-apricot bloemen, wijdverspreid.
- *Sphaeralcea ambigua* var. *rosacea*: Een variëteit die wordt gekenmerkt door een bloemkleur die meer naar roze of bleekpaars neigt.
- *Sphaeralcea ambigua* var. *rugosa*: Een variëteit met opvallend gerimpelde (*rugose*) bladeren.
- *Sphaeralcea ambigua* var. *keckii* Munz: Ook bekend onder de gemeenschappelijke naam *Apricot mallow*.
- *Sphaeralcea ambigua* var. *versicolor* (Kearney) Kearney: Een variëteit die voorkomt in Baja California.

Familie

De soort behoort tot de *Malvaceae*, in het Nederlands de Kaasjeskruidfamilie.

Hoogte

Deze opgaande, kruidachtige vaste plant, die vanuit een houtige wortelstok groeit, bereikt een hoogte van ongeveer *50 tot 100 centimeter* (1 tot 3 voet).

Bloemkleur

De meest voorkomende bloemkleur is *abrikoos-oranje* tot *rood-oranje*, vandaar de naam *Apricot Mallow*. Er zijn echter variaties, waaronder planten met bloemen in een bleek *paarsroze* tint. De bloemen zijn schotel- of bekervormig en worden in trossen dicht bij de stengeltoppen gedragen.

Bladkleur

De bladeren van de plant zijn over het algemeen *grijsachtig* of *groen* en bedekt met fijne, zachte haartjes, waardoor de plant een wollig, viltig uiterlijk krijgt. De bladeren zijn breed, gelobd (meestal driedelig) en hebben geschulpte randen.

Bloeiperiode

De bloeiperiode is zeer lang en kan duren van het *vroege voorjaar* tot in de *late herfst*, van *februari tot november*, afhankelijk van de lokale omstandigheden, met name de regenval.

Standplaats

Sphaeralcea ambigua vereist een *zeer zonnige* standplaats in een *zeer goed gedraineerde* bodem. Het is de meest xerofytische soort (*droogtetolerante*) van de *Sphaeralcea*-soorten in het Zuidwesten van de Verenigde Staten en verdraagt een zandige of rotsachtige bodem met een hoog kalkgehalte (*CaCO3-tolerantie*). Het is gevoelig voor natte winters.

Herkomst

De plant is inheems in het *zuidwesten van Noord-Amerika*, met een natuurlijke verspreiding van het zuidwesten van Utah en het zuiden van Californië tot Oaxaca in het zuiden van Mexico. Het komt typisch voor op droge, rotsachtige hellingen en zandige oevers van *washes* (droge rivierbeddingen) tot een hoogte van ongeveer 1050 meter (3500 voet).

Soort gewas

Het is een *overblijvende* (*vaste*) plant, hoewel de levensduur relatief kort kan zijn. Het wordt beschreven als een kruidachtige plant met een struikachtige groeiwijze.

Vermeerderingswijze

De vermeerdering gebeurt meestal door *zaad*. De zaden hebben geen voorbehandeling nodig en kunnen in de herfst direct in de grond worden gezaaid. De plant zaait zichzelf doorgaans gemakkelijk uit.

Klimaatzone (USDA-zones)

Vanwege de grote tolerantie voor droogte en warme omstandigheden, maar gevoeligheid voor wintervocht, wordt de plant aanbevolen voor *USDA-zones 8 tot 10*, hoewel het in droge koude klimaten ook kan gedijen.

Insecten

De grote hoeveelheid bloemen die de plant gedurende een groot deel van het jaar produceert, zorgt voor een constante bron van *nectar en stuifmeel*. Hierdoor is de plant van *bijzondere waarde voor inheemse bijen* en trekt het ook honingbijen en andere insecten aan. De soort dient als waardplant voor de larven van sommige vlindersoorten (*Lepidoptera*).

Bronvermelding

https://www.wildflower.org/plants/result.php?id_plant=spam2

https://temperate.theferns.info/plant/Sphaeralcea+ambigua

https://itis.gov/servlet/SingleRpt/SingleRpt?search_topic=TSN&search_value=845926

http://floranorthamerica.org/Sphaeralcea_ambigua

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	*Sphaeralcea* (bolvormige vrucht), *ambigua* (dubbelzinnig, vanwege variatie)
Taxonomie	Familie: Malvaceae, Geslacht: *Sphaeralcea*, Soort: *ambigua*
Synoniemen	*Sphaeroma ambiguum*, *Desert Globemallow*, *Apricot Mallow*
Variëteiten en Cultivars	var. *ambigua*, var. *rosacea* (roze bloemen), var. *rugosa* (gerimpelde bladeren), var. *keckii*, var. *versicolor*
Familie	Malvaceae (Kaasjeskruidfamilie)
Hoogte	50 tot 100 centimeter
Bloemkleur	Abrikoos-oranje tot rood-oranje (zelden paarsroze)
Bladkleur	Grijsachtig of groen, wollig behaard
Bloeiperiode	Vroeg voorjaar tot late herfst (februari tot november)
Standplaats	Volle zon; zeer goed gedraineerde, zandige/rotsachtige bodem
Herkomst	Zuidwesten van Noord-Amerika (Utah tot Mexico)
Soort gewas	Overblijvende, kruidachtige plant
Vermeerderingswijze	Zaad (direct zaaien in de herfst)
Klimaatzone (USDA-zones)	USDA 8 tot 10 (droge, warme zones)
Insecten	Belangrijke nectar- en stuifmeelbron, vooral voor inheemse bijen